

SAVITRI

Sri Aurobindo

Boek II Het Boek van de Wereldreiziger

Canto IX Het Paradijs van de Levensgoden

Geschreven door Alok Pandey
Vertaald door Chris Duindam

BOEK TWEE

Het Boek van de Wereldreiziger

Canto Negen

Het Paradijs van de Levensgoden

Een Gelukkige en Lumineuze Werkelijkheid, p. 233

CANTO NEGEN. HET PARADIJS VAN DE LEVENSGODEN

Openingsopmerkingen voor het Canto

Aswapati heeft de wonden van de Nacht gedragen. Hij heeft het hoofd geboden aan het Kwaad, dat loert in natuur's borst, en het veroverd. Hij heeft de Duisternis bevochten, helemaal tot in haar leger en daar het reddende Licht gebracht. Nu moet hij een tijdje rusten en zijn wonden reinigen. Dit is het Paradijs, de hoge hemel van de vitale werelden, waar de heroïsche zielen voor rust naartoe gaan, nadat zij gevochten hebben tegen het beleg van de Nacht. Wat daarom volgt, is een mooie en levendige beschrijving van deze hoogste hemel van het Vitale.

Een Gelukkige en Lumineuze Werkelijkheid, p. 233

Openingsopmerkingen

Aswapati heeft de Nacht verslagen. De nachtmerrie is voorbij. Nu is het tijd voor het Licht en de Vreugde om Aswapati's wezen te begroeten.

Gelukkige Dag

Rondom hem scheen een grote gelukkige Dag.

Een nieuwe zonsopgang begroet hem en brengt geluk in dit omstreden leven.

Hart's geluk vrijgesteld

Als een luister van een of andere verrukte Oneindigheid,
Hield het in de pracht van zijn gouden lach
Vrijgestelde gewesten van hart's geluk,
Bedwelmd door de wijn van God,
Ondergedompeld in licht, eeuwigdurend goddelijk.

Hier, in het Paradijs, werden de vreugden van het leven bevrijd van de banden van kwaad en zonde. Er was een gloed van het Oneindige, een aanraking van het verrukkelijke goddelijke, een gouden lachen van de goden. De wijn van God bedwelmden zijn wezen met licht, dat ieder moment veranderde in een eeuwigdurende gelukzaligheid.

Vertrouwing van de Goden

Een favoriet en vertrouwing van de Goden,
Die het goddelijke gebod tot vreugde gehoorzaamt,
Hij was de soeverein van zijn eigen heerlijkheid
En meester van de koninkrijken van zijn kracht.

Aswapati bewoog zich nu in de werkelijkheid van de grote Goden als hun favoriet en vertrouwing. Er was hier alleen een ding te doen en het was gelukkig te zijn, vervuld van een oorzaakloos geluk, dat opwelt van vanbinnen, dat komt, wanneer men meester wordt van de krachten van het leven.

Verzekerd van de zaligheid

Verzekerd van de zaligheid, waarvoor elke vorm gemaakt is,
Onbewogen door angst en leed en de schokken van het Lot
En niet gealarmeerd door de adem van de vlietende Tijd
En niet bestormd door de ongunstige omstandigheid
Ademde het met een lieflijk geborgen zorgeloos gemak,
Vrij van ons lichaam's broosheid, die de dood uitnodigt,
Ver van de gevarezone van strompelende Wil.

Verzekerd van de zaligheid, die vormen bewoont, onbewogen door de aanraking van angst en verdriet en de schokken van het Lot, niet gealarmeerd door het besef van vergankelijkheid, niet belegerd door tegenslag, ademde hij een atmosfeer van veiligheid, waar men veilig kon genieten met een onbewaakt gemak. Hier bevond hij zich ver van dwaling en struikeling en val, vrij van kwetsbaarheid en het gevaar van de dood.

Warm bevredigd gevoel

Het was niet nodig om zijn vurige hartslagen te beteugelen;
Aangegrepen door de omhelzing van het warme bevredigde gevoel
En de snelle wondervloed en vuur en kreet
Van de levensimpulsen's rode luisterrijke ras,
Leefde hij in een juwelenritme van de lach van God
En lag op de borst van de universele liefde.

De vreugde, die men daar voelde, was niet alleen innerlijk, maar drong zelfs juist de zintuigen binnen. Het leven was een eeuwigdurend wonder en door vreugde gedreven en bewogen door het juwelenritme van het lachen van God en rustend in de borst van universele liefde.

Slotopmerkingen

Aldus ging Aswapati de Vitale hemelen binnen door de poorten van de Hel. Het was, alsof juist zijn wezen werd gezuiverd, omdat het door de worsteling en de pijn ging.

Hij verdiende de vrijheid en gelukzaligheid van de Goden en hun vertrouwelijkheid en verwantschap.

Stad van Vreugde, p. 233-234

Openingsopmerkingen

Het Paradijs is een vlak van bewustzijn, een wereld, waar plezier en vreugde gesublimeerd zijn tot een godgeleijk niveau. Daar zijn alle dingen mooi en blij en vrij, onbesmet door de aanraking van verdriet en tranen.

Zorgeloze stromen

Immuun liet de ongeketende Geest van Heerlijkheid
Zijn blinkende zonne-scharen en maan-kudden weiden
Langs de lyrische vliet van zorgeloze stromen,
In de geur van de onaardse affodil.

Immuun voor de bestormingen en aanvallen van de hel en de pijn en het verdriet
zwerfen de kinderen van de zon en de maan, de godheden en energieën, die
geboren zijn vanuit hogere werelden zijn, en spelen vrij in de onaardse tuin van
affodil en de zorgeloze stromen van zuiver leven.

Snik van vervoering

Een stilte van gelukzaligheid omwikkelde de hemelen,
Een onbezorgde straal glimlachte over de hoogten;
Een mompel van onverstaanbare verrukking
Beefde in de winden en raakte de betoverde aarde aan;
Onophoudelijk in de armen van extase
Zijn lieflijke onvrijwillige tonen herhalend,
Vloeide een snik van vervoering langs de uren.

Een stilte, die zwanger was van vreugde, omgaf deze hemel. Het was lumineus met
de straling van de hoogte, die glimlachte over hun leven. De winden brachten de
betoverde bodem in vervoering. Ieder moment was een verrukking in de armen van
extase, die snikten met spontane noten van zoete vreugde.

Scenes van onsterfelijke vreugde

Terwijl hij vooruitging onder een boog van glorie en vrede,
Een reiziger op plateau en op mijmerende bergrand,
Als iemand, die in de Wereldmagiër's spiegel
Een gewonderde verbeelding van zielgedaanten ziet vluchten,
Kruiste hij scenes van onsterfelijke vreugde
En staarde in afgronden van schoonheid en zaligheid.

Glorie en vreugde bogen zich over de reiziger, terwijl hij zich bewoog over
mijmerende randen en gewonderde bosjes, die geprojecteerd worden uit de ziel in de

Wereldmagier's spiegel. Scenes en beelden van onsterfelijke vreugde vulden de ruimten, terwijl hij dit wonderland van schoonheid en zaligheid onderzocht.

Dromende steden

Rondom hem was een licht van bewuste zonnen
En een broedende blijheid van grote symbolische dingen;
Hem kwamen bevolkte vlakten van briljante kalmte tegemoet;
Bergen en violette dalen van het Gezegende,
Diepe valleien van vreugde en bruisende watervallen
En wouden van huiverende purperen eenzaamheid;
Onder hem lagen als glanzende juwelengedachten,
Verrukte dromende steden van Gandharva koningen.

Kalme vlakten, die straalden met bewuste zonnen en gevuld waren met symbolische dingen, omgaven hem, terwijl hij over bergen en door dalen ging, gezegend door de Heer. Er waren diepe valleien van vreugde en neuriënde watervallen en wouden van koninklijke eenzaamheid. Onder deze hoge werkelijkheid, op de top van de Vitale werelden, zag hij de middenwereldse prachten van de dromende steden van de Gandharva koningen.

Schemerige en gelukkige muziek

Over de vibrerende heimelikheden van de Ruimte
Sloop lieflijk een schemerige en gelukkige muziek,
Door onzichtbare handen getroffen hoorde hij nabij het hart
De harp's roep van de hemelse minstrelen voorbijgaan,
En stemmen van onaardse melodie
Bezongen de glorie van eeuwige liefde
In de wit-blaauwe maanstralenlucht van het Paradijs.

Over de heimelikheden van de ruimte sloop er lieflijk een schemerige en gelukkige muziek, getroffen door ongeziene handen. Zijn hart voelde de onaardse melodieën intiem nabij, terwijl de harpen van hemelse minstrelen voorbijkwamen, die de glorie zongen van eeuwige liefde in de witblauwe maanstralen lucht van het Paradijs.

Slotopmerkingen

We hebben hier een levendige en opmerkelijke beschrijving van de hemelen van de vitale werelden, die beschreven worden in een aantal religies als een of andere hoogste staat van gelukzaligheid. Maar we zullen zien, dat het maar een stap is in de grote opstijging van de ziel.

De Schijnende Edens van de Vitale Goden, p. 234-235

Openingsopmerkingen

De meeste religies hebben dit genomen als de hoogste staat, die mogelijk is voor de mens, een domein, waar hij na de dood naartoe gaat als een beloning voor zijn goede daden hier op aarde. Het wordt verondersteld om het niveau te zijn, waar de ziel gelukkig leeft met zijn 'God', maar verbannen was, omdat hij zondigde en daardoor moest lijden op aarde, totdat hij verlost kan worden en daarbij terugkeren naar het paradijs. De yogi's echter gaan veel verder voorbij deze toestand, die ergens halverwege staat tussen onze aarde en de hoogste hoogten van de mentale werelden. Natuurlijk is er nog een ander Verder, maar dat zal geleidelijk geopenbaard worden aan ons door Sri Aurobindo.

Elysische heuvels

Als hoogste punt en kern van heel die wonderlijke wereld,
Stonden hoge Elysische naamloze heuvels apart,
Brandend als zonsondergangen in een trance van de avond.

Deze zijn de heuvels van het paradijs in de mystieke literatuur. Zij hebben de kleur van de zonsondergang en staan alsof in trance aan de apex van deze wonderbaarlijke wereld.

Nieuwe niet doorzochte diepzinnigheid

Als in een of andere nieuwe niet doorzochte diepzinnigheid,
Dompelde hun basis in een vreugdevolle stilte;
Hun hellingen zonken door een haast van lachen en stemmen,
Doorkruist door een menigte zingende beekjes,
De blauwe hemel aanbiddend met hun gelukkige hymne,
Omlaag in wouden van schaduwachtige geheimzinnigheid:
Opgetild naar een wijd stemloos mysterie
Klommen hun pieken naar een grootsheid voorbij het leven.

Deze heuvels leken hun basis ondergedompeld te hebben in een of andere diepe en diepzinnige vreugdevolle stilte. Hun hellingen met beekjes leken, alsof een of ander lied van gelach door hen heen liep. Hun pieken leken de hemelen te aanbidden en een hymne op te tillen naar een groter Leven. Overal om hen heen waren wouden, alsof zij binnen hun schaduwen een of ander diepzinnig en stemloos mysterie behielden.

Stralende Edens

De stralende Edens van de vitale goden
Ontvingen hem in hun doodloze harmonieën.

Aswapati ging dit stralende Eden binnen van de vitale goden, die hem ontvingen in hun wereld van doodloze harmonieën.

Perfectie binnen grenzen

Alle dingen waren daar volmaakt, die bloeien in de Tijd;
Schoonheid was daar schepping's ingeboren vorm,
Vrede was een ontroerde weelderige zuiverheid.

Alle dingen, die daar gevonden werden, waren perfect binnen de grenzen van de Tijd. Alle dingen waren mooi. Zelfs vrede wondt het wezen op met zuiver plezier.

De antithese helen

Daar vervulde Liefde haar gouden en rooskleurige dromen
En Kracht haar gekroonde en machtige mijmeringen;
Verlangen steeg op, een snelle almachtige vlam,
En Plezier had de statuur van de goden;
Droom wandelde langs de snelwegen van de sterren;
Lieflijke gewone dingen veranderden in wonderen:
Verrast door de geest's plotselinge betovering,
Getroffen door de goddelijke passie's alchemie,
Was pijn's zelf gedwongen getransformeerd in potente vreugde,
Die de antithese heelde tussen hemel en hel.

Liefde was een roze-gouden droom en Sterkte een gekroonde machtige mijmering. Zelfs verlangen en plezier werden opgetild naar zuivere en sublieme niveaus. Verlangen was geen zwakke en pijnlijke strijd meer, maar een spontane en snelle uitreiking naar haar verlangde object. Zelfs de kleinste dingen waren een wonder en dromen brachten de aanraking van hoge en lumineuze toestanden van de ziel. Een goddelijke passie veranderde zelfs pijn in een potente vreugde. Alles, dat verboden is op aarde en alles, dat pijnlijk is, vonden hun sublieme waarheid en hemelse geest.

Slotopmerkingen

Het is een wereld van lumineuze kracht en dwingende vreugde. Het is een hemel van plezier, waar al onze menselijke verlangens verzadigd lijken te worden op een hemelse manier.

Een Verloren Verboden Wereld, p. 235-236

Openingsopmerkingen

Deze wereld is een ruimte, waar al onze harten getrokken lijken te worden naar bevrediging. Al onze hoop en wensen en fantasieën vinden daar hun vervulling

Leven's hoge visies

Alle leven's hoge visies zijn daar belichaamd,
Haar ronddwalende hoop vervuld, haar vergulde honingraten
Gepakt door de honingeter's snel schietende tong,
Haar brandende gissingen veranderd in extatisch gemaakte waarheden,
Haar machtig hijgen gestild tot doodloze kalmte
Een haar immense verlangens bevrijd.

De omzwervingen van het leven, dat rent achter en snakt naar verlangens, vindt haar bevrediging hier. Al haar hoge hoop en fantasieën en wensen worden omgezet in zoete en brandende werkelijkheid. Aldus gezuiverd van haar verlangens door bevredigingen rust het leven hier in een toestand van kalmte.

Volmaakt hart en gevoel

In dat paradijs van volmaakt hart en gevoel
Kon geen lagere noot de eindeloze betovering doorbreken
Van haar vurige en vlekkeloze lieflijkheid;
Haar stappen zijn zeker van hun intuïtieve val.

De emoties en gevoelens worden hier gezuiverd van alle saaie droesem van het aardse bestaan. Aldus herkrijgen zij hun charme, die verloren was in de pijn en de strijd van het leven. Nogmaals ontdekte het leven haar zoetheid en intuïtieve stappen naar licht en vreugde.

Kalme en hemelse rust

Na de doodsangst van de ziel's lange strijd
Werd ten langen leste de kalme en hemelse rust gevonden
En, gebaad in een magische vloed van zorgeloze uren,
Werden zijn krijgersnatuur's gewonde ledematen genezen
In de omhelzende armen van Energieën,
Die geen smet duldden en hun eigen zaligheid niet vreesden.

De strijderzielen, die diepe wonden verdragen hebben in de loop van hun worstelingen gedurende het aardse leven, vinden daar veel benodigde kalmte en hemelse rust. Zij brengen hun tijd door in een toestand zonder verdriet, omgeven

door helende energieën, die alle smet wegwassen en hem een magische beker te drinken geven van de beker van zaligheid.

Verboden zintuigen

In scenes, die verboden zijn voor onze zwakke zintuigen,
Midden tussen miraculeuze geuren en wonderkleuren,
Ontmoette hij de gedaanten, die het zicht vergoddelijken,
Luisterde naar muziek, die de geest onsterfelijk kan maken
En het hart wijd kan maken als de oneindigheid
En ving de onhoorbare cadensen,
Die het occulte oor ontwaken:
Uit de onuitsprekelijke stilte hoort het ze komen,
Bevend met de schoonheid van een woordloze taal,
En gedachten te groot en diep om een stem te vinden,
Gedachten, waarvan het verlangen het universum herschept.

Het was een wereld van betovering, waar alle zintuigen, die bevrijd waren van de greep van de aarde, vreugde ervoeren door mooie scenes en hemelse muziek. De geuren en tinten en zicht en geluiden, die de textuur weven van deze wereld, vulden het met schoonheid en wonder en het besef van goddelijkheid. Wonderbaarlijke vergezichten hielden zijn blik vast, hemelse geluiden klopten op zijn hart's poorten en etherische gedachten vonden hun grote en diepe stem, terwijl zij hoopten om het universum opnieuw te maken.

Slotopmerkingen

Aldus bewoog Aswapati zich midden tussen scenes van wonder en schoonheid en vreugde, waar strijderzielen rust vinden en kalmte en hun wonden helen en hun rechtvaardige beloningen claimen.

De Gezuiverde Aardenatuur, p. 236

Openingsopmerkingen

Alles, dat we ervaren op aarde door de zintuigen en het vitale, is ontsierd als gevolg van de schokkende noties van het denkvermogen of worden gehinderd door het lichaam's onvermogen. Of anders worden we getrokken naar diepere en hogere achtervolgingen door de ziel. Hier echter, op dit vlak, ontdekt men de gezuiverde en ongedwongen vreugden van de zintuigen en het vitale.

Een schaal van besef

Een schaal van besef, die met vurige voeten klom
Naar hoogten van onvoorstelbaar geluk,
Vormde zijn wezen's aura opnieuw in vreugdegloed,
Zijn lichaam glansde als een hemelse schelp;
Zijn poorten naar de weelde werden overspoeld met zeeën van licht.

De zintuigen van de vitale wereld zijn samengesteld op een zodanige manier om verhoogde intensiteit van contacten te ervaren, een verhoogd geluk, dat het vitale lichaam omgeeft met een gloed van vitale vreugde. Zijn lichaam glansde als een schijnend omhulsel en ieder zintuig was een deur naar vreugde en een kanaal van licht.

Hemelse competentie

Zijn aarde, begiftigd met hemelse competentie,
Herbergde een kracht, die nu niet meer nodig was
Om de gesloten douanelijn te kruisen tussen lichaam en geest
En goddelijkheid te smokkelen in de mensheid.

Bevrijd van de dubbele barrière van het denkvermogen en het lichaam bracht het vitale zijn vermogen naar buiten in een voller spel. Deze vermogens konden vrij handelen door hem en brachten de godsaanraking in het menselijke gebied.

Onvermoeibare capaciteit voor zaligheid

Het schrok niet langer terug voor de allerhoogste eis
Van een onvermoeibare capaciteit voor zaligheid,
Een macht, die zijn eigen oneindigheid kon onderzoeken
En schoonheid en passie en het diepte's antwoord,
Noch vreesde het de bezwijming van een blijde vereenzelviging,
Waar geest en lichaam zich in innerlijke extase verenigen
En de tweedracht tenietdoen tussen zelf en vorm.

Het vitale zoekt natuurlijk naar vreugde, maar wordt vermoeid als gevolg van de lichamelijke beperkingen. Nu was het bevrijd van deze tirannie van het vlees en ervoer een verhoging van vreugde en macht en schoonheid en passie, die beperkt zijn en gebonden binnen limieten in het menselijke leven. Deze vermogens beginnen zich in het lichamelijke leven te gieten en helen het antagonisme tussen de Materie en de Geest.

Het pad van het zintuig

Het ontleende aan het zicht en geluid spiritueel vermogen,
Maakte van gevoel een pad om het ontastbare te bereiken:
Het werd aangegrepen door de hemelse invloeden,
Die de substantie vormen van leven's diepere ziel.

De zintuigen worden normaal beschouwd als obstakels en obstructies voor de spirituele queeste. Maar bevrijd van de ijzeren grip van de aarde worden zij wegen voor de instroom van vermogens en vreugden van de Geest. Aldus werd zijn diepere zelf van het leven gebouwd.

De aardenatuur een bondgenoot van de hemel

De aardenatuur stond herboren, bondgenoot van de hemel.

De bewegingen van de natuur, die we ervaren op aarde, werden daar gevonden in hun zuiverheid en hemelse kracht.

Slotopmerkingen

Aldus ontdekt Aswapati de vitale hemelen, het Paradijs en groeit naar de gelijkenis van de goden van deze werelden.

In het Gezelschap van Goden, p. 236-237. Canto Negen Slot Opmerkingen

Openingsopmerkingen

Aswapati heeft zijn toegang verdiend tot het Paradijs van de levensgoden. Zij zijn zijn metgezel en vrienden geworden.

Stralend tijdverdrijf van de Ongeborenen

Als een geschikte metgezel van de tijdloze Koningen,
Die de godheden van de levende Zonnen evenaarden,
Mengde hij zich in het stralende tijdverdrijf van de Ongeborenen,
Hoorde fluisteringen van de nooit geziene Speler
En luisterde naar zijn stem, die het hart steelt
En het aan de borst legt van God's verlangen,
En voelde zijn honing van gelukzaligheid
Door zijn aderen stromen als de rivieren van het Paradijs,
Maakte het lichaam een nectarbeker van het Absolute.

Deze werkelijkheid reflecteert van nabij het Licht van de Waarheid, dat neerbuigt van de hogere hemisfeer van het bestaan. Door een glans van deze straling wordt Aswapati nu een metgezel van de grote goden, die handelen in de stroom van deTijd. Daar kon hij zichzelf afstemmen, zelfs ofschoon momentaan, op de harpen van het Eeuwige en de opwinding ervaren van Zijn stem en zich dichterbij Zijn borst trekken. Daar kon hij de lieflijkheid voelen en de vreugde van hoger werelden door zijn aderen stromen, dat zijn lichaam een beker maakte, die geschikt is voor de nectar wijn van gelukzaligheid.

Rand van ongekende extases

In plotselinge momenten van openbarend vuur,
In gepassioneerde half ontsluisde antwoorden
Bereikte hij de rand van ongekende extases;
Een oppermachtige aanraking verraste zijn jachtige hart,
De omarming werd herinnerd van het Wonderbaarlijke,
En voortekenen regenden omlaag uit witte zaligheden.

Gezuiverd en gereinigd van de zware aardse droesem ervaarde hij momenten van plotselinge verlichting, raakte bijna de rand aan van extase, die verderop liggen in de hogere hemisfeer. Zijn hart werd vaak verrast door de aanraking en de greep van het Wonderbaarlijke en aanwijzingen van de Schoonheid Verderop werden door hem gevoeld en ervaren.

Het Eeuwige kwam naderbij

Het Eeuwige kwam naderbij, vermomd als Liefde
En legde haar hand op het lichaam van de Tijd.

Aldus kwam het eeuwige naderbij naar zijn wezen in de gedaante van Liefde en legde Zijn handen op de stroom van de Tijd.

Een klein geschenk

Een klein geschenk komt van de Ontzaglijkheden,
Maar onmetelijk voor het leven haar winst in vreugde;
Het hele niet vertelde Verdere is daar weerspiegeld.

Ofschoon de vreugde van deze wereld onmetelijk is, is het maar een kleine reflectie van de Zaligheid, die Verderop ligt. Het is een gift uit de uitgestrekte Onmetelijkheden, die zich zelfs ver uitstrekken uit deze hoge werkelijkheid.

De verrukking van de goden

Een reusachtige druppel van de onkenbare Zaligheid
Overweldigde zijn ledematen en rondom zijn ziel
Ontstond een vurige oceaan van gelukzaligheid;
Hij verzonk verdronken in lieflijke en brandende uitgestrektheden:
De verschrikkelijke heerlijkheid, die het sterfelijke vlees kon verbrijzelen,
De verrukking, die de goden onderhouden, verdroeg hij.

Deze verrukking, die ervaren wordt door de goden, dit elixer van onsterfelijkheid, dat zij drinken, is maar een druppel van de Zaligheid, die de oorsprong is en fontein van de Schepping. Overweldigd door deze vurige oceaan van gelukzaligheid verging zijn wezen en verdronk in haar zoete en brandende uitgestrektheden. Hij werd omgeven door en droeg de verrukking en heerlijkheid, die alleen de goden lang kunnen dragen.

Onsterfelijk plezier

Onsterfelijk plezier zuiverde hem met zijn golven
En veranderde zijn sterkte in niet stervend vermogen.

Onsterfelijkheid ving de Tijd en droeg het Leven.

Toen hij diep dronk uit de goden's beker van gelukzaligheid, groeide hij in zuiverheid en sterkte. Gereinigd van zonde reikte zijn wezen uit naar onsterfelijkheid en frankeerde zichzelf op de stroom van de Tijd en de ritmes van het leven.

Slotopmerkingen

Dit is de grote culminatie van deze hoge en wonderbaarlijke werkelijkheid, waar men enige reflectie vindt van de Schoonheid en Zaligheid van het Goddelijke en baadt zichzelf in haar zuiverende zoete, brandende vreugde.

EINDE VAN CANTO NEGEN

Slotopmerkingen voor het Canto

Aswapati is gegaan door het Paradijs van de Leven-Goden. Het is een toestand, waar men aankomt, wanneer men de wonden en de pijnen het hoofd geboden heeft en toch niet bezwijkt onder haar bestormingen van angst en pijn. Voor een zodanige strijdersziel komt dit als een gift en een tijdelijke rust en bevrijding. Het is een toestand van eeuwigdurende vreugde, waar men de wonden vergeet, die gekweld werden en de pijn, die gedragen werd. En toch is dit niet alles, dat de ziel kan beklimmen. Voorbij deze hemelen zijn grotere vista's van licht en vreugde en zaligheid. Op deze moet zijn queeste zich richten.